

Nr 16.

Av herr **Heüman m. fl.**, om statsbidrag åt Jönköpings handelsgymnasium.

När Jönköpings stad år 1950 gjorde en hemställan hos Kungl. Maj:t om rätt att inrätta ett handelsgymnasium i staden, hade det under många år känts som en brist, att Jönköpings-Huskvarna stora industri- och handelsområde ej haft ett ortens eget handelsgymnasium. Kungl. Maj:t gav sitt bifall till stadens anhållan, och den nya skolan började sin verksamhet år 1951.

I sin skrivelse till Konungen kunde staden påvisa, att också befolkningsunderlagets storlek väl motiverade den nya skolan. Man räknade med att enbart det s. k. inre rekryteringsområdet, bestående av Jönköping-Huskvarna med angränsande industrisamhällen och omgivande landsbygd, hade en folkmängd på över 100 000 invånare. Inom detta område bosatta elever kunna bo i sina hem. Förutom detta inre område räknade man med ett yttre rekryteringsområde, som sammanföll med folkskoleseminariets i Jönköping och tekniska gymnasiet i Jönköping rekryteringsområde. De beräkningar, som gjordes beträffande den väntade elevtillströmningen, ha visat sig tillförlitliga. År 1953 var således antalet inträdessökande 57 st., alltså ett gott underlag för elevintagning för en klassavdelning.

Av Jönköpings handelsgymnasiums katalog för läsåret 1953—1954 framgår i vilken utsträckning som den av Jönköpings stad bekostade skolan utnyttjas av elever från annan ort. Av redovisade 56 elever ha 27 annan hemortskommun än skolorten. Kataloguppgifterna visa också, att elevrekryteringen sker från de förut nämnda inre och yttre rekryteringsområdena. Skolan har knappast inkräktat på något äldre handelsgymnasiums rekryteringsområde. Man kan mycket bestämt hävda, att en stor del av skolans elever aldrig hade fått någon handelsutbildning, om inte just denna skola funnits. Detta gäller väl alldeles särskilt dem, som helt eller delvis befriats från erläggande av terminsavgift. Läsåret 1953—1954 finnas 23 sådana, av vilka 11 äro från annan kommun än Jönköping.

Jönköpings handelsgymnasium har redan från början haft egna lokaler, som motsvara högt ställda anspråk. Förutom klassrum finnas maskinskrivningssal och två elevrum, de sistnämnda i första hand avsedda för elever med lång skolväg.

Ett handelsgymnasium måste under sin första tid helt naturligt bli en liten skolenhet, vilket de anförda elevuppgifterna visa. Det har därför varit angeläget för staden att genom att ordna samarbete mellan handelsgymnasiet och yrkesskolan i staden sörja för att undervisningsmateriel, framför allt kontorsmaskiner, utnyttjas i full utsträckning. Också i fråga om lärare sker samarbete mellan de nämnda skolorna.

Samtidigt med att man således utnyttjat möjligheterna till samarbete med annan skola har man i Jönköping emellertid försökt hävda handelsgymnasiet som en självständig skolform. Det har fallit sig naturligt, att stadens myndigheter redan från början i olika hänseenden sökt följa de för de statsunderstödda handelsgymnasierna gällande bestämmelserna, så långt det varit möjligt för en ännu ej statsunderstödd skola, exempelvis beträffande rektors behörighet som lärare och rektors lärartjänstgöring vid skolan. Enligt vad vi ha oss bekant intar Jönköpings handelsgymnasium en undantagsställning bland de hittills icke statsunderstödda handelsgymnasierna i sitt försök att strikt iakttaga den kungl. författningens för de statsunderstödda handelsgymnasierna bestämmelser.

Att man på så sätt sökt undvika varje provisorium, berodde på att man icke ville bidra till att de praktiska gymnasierna skulle riskera att betraktas som mindervärdiga jämfört med det allmänna gymnasiet. Vi kunna inte finna annat än att denna synpunkt är i överensstämmelse med det intresse för yrkesutbildningen, som utmärker den skolreform som man nu är i färd med att genomföra.

Inte minst på de sist anförda grunderna finna vi att statsbidrag, i enlighet med överstyrelsens för yrkesutbildning förslag, till Jönköpings handelsgymnasium från och med budgetåret 1954/1955 är synnerligen väl motiverat.

På grund av vad ovan anförts få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta att bevilja erforderligt anslag för statsbidrag åt Jönköpings handelsgymnasium från och med den 1 juli 1954 enligt bestämmelserna i kungl. kungörelsen den 5 juni 1953 angående statsbidrag till de statsunderstödda handelsgymnasierna (SFS nr 528/1953).

Stockholm den 13 januari 1954.

Gustaf Heüman.

Torsten Bengtson.

Rudolf Boman.
